

DROŠA EIROPA LABĀKĀ PASAULĒ

EIROPAS DROŠĪBAS STRATĒGIJA

Ievads

Eiropa nekad vēl nav bijusi tik pārtikusi, tik droša un tik brīva. Vardarbība 20. gadsimta pirmajā pusē ir pašķīrusi ceļu miera un stabilitātes posmam, kāds līdz šim Eiropā nebija pieredzēts.

Būtiska šajās norisēs ir Eiropas Savienības izveide. Tā ir pārveidojusi mūsu valstu savstarpējās attiecības un mūsu pilsoņu dzīvi. Eiropas valstis ir apņēmušās strīdus risināt mierīgi un sadarboties ar kopīgu iestāžu starpniecību. Pakāpeniski izplatoties tiesiskumam un demokrātijai, šajā posmā tika piedzīvota autoritatīvu režīmu pārtapšana par drošām, stabilām un dinamiskām demokrātijām. Paplašināšanās kārtas, kas sekoja viena otrai, īstenoja vienota un mierīga kontinenta vīziju.

Nav tādas valsts, kura viena pati spētu atrisināt mūsdienu sarežģītās problēmas

tādas valsts, kura viena pati spētu atrisināt mūsdienu sarežģītās problēmas.

Amerikas Savienotajām Valstīm, īpaši ar NATO starpniecību, bija izšķiroša nozīme Eiropas integritātes un Eiropas drošības izveidē. Pēc Aukstā kara beigām Amerikas Savienotās Valstis bija vienīgais militārais dalībnieks noteicošajās pozīcijās. Tomēr nav

Eiropas vēl saskaras ar drošības apdraudējumu un pārbaudījumiem. Konflikta uzliesmojums Balkānos bija atgādinājums tam, ka karš mūsu kontinentā nav izzudis. Pēdējās desmitgades laikā neviens pasaules reģions nav palicis bruņota konflikta neskartis. Šo konfliktu vairākums norisinājās drīzāk valstīs pašās nekā starp tām, un visvairāk cietušo ir civiliedzīvotāju vidū.

Kā 25 valstu savienība ar vairāk nekā 450 miljoniem iedzīvotāju, kurā ražo ceturtdaļu pasaules nacionālā kopprodukta (NKP) un kuras rīcībā ir plašs instrumentu klāsts, Eiropas Savienība neizbēgami ir pasaules mēroga dalībniece. Pēdējā desmitgadē Eiropas spēki ir izvietoti tik tālās valstīs kā Afganistāna, Austrumtimora un

Kā 25 valstu savienība ar pāri par 450 miljoniem iedzīvotāju, kurā ražo ceturtdaļu pasaules nacionālā kopprodukta (NKP) un kuras rīcībā ir plašs instrumentu klāsts, Eiropas Savienība neizbēgami ir pasaules mēroga dalībniece... tai vajadzētu būt gatavai uzņemties savu daļu atbildības pasaules drošībā un labākas pasaules veidošanā.

KDR. Arvien pieaugošā Eiropas interešu saskaņa un ES savstarpējās solidaritātes stiprinājums padara mūs par uzticamāku un rezultatīvāku dalībnieku. Eiropai vajadzētu būt gatavai uzņemties savu daļu atbildības pasaules drošībā un labākas pasaules veidošanā.

I. DROŠĪBAS SITUĀCIJA: GLOBĀLAS PROBLĒMAS UN GALVENIE DRAUDI

Globālas problēmas

Apstākļos, kas izveidojušies pēc Aukstā kara, robežas ir arvien atvērtākas un iekšējie un ārējie drošības aspekti ir nedalāmi saistīti. Tirdzniecības un investīciju plūsmas, tehnoloģiju attīstība un demokrātijas izplatīšanās daudziem cilvēkiem ir nesušas mieru un pārticību. Citi globalizāciju ir uztvēruši kā vilšanās un netaisnīguma cēloni. Šo notikumu rezultātā starptautiskajās attiecībās ir paplašinājusies nevalstisko organizāciju darbības joma. Tie ir palielinājuši Eiropas atkarību – un tādējādi neaizsargātību – savstarpēji saistītas transporta infrastruktūras, enerģētikas, informācijas un citās jomās.

Kopš 1990. gada karos gājuši bojā gandrīz 4 miljoni iedzīvotāju, 90 % no tiem ir civiliedzīvotāji. Vairāk par 18 miljoniem visas pasaules iedzīvotāju konflikta rezultātā ir pametuši mājas.

Katru gadu 45 miljoni cilvēku mirst no bada un uztura nepietiekamības. AIDS sekmē sabiedrību bojāeju... Drošība ir attīstības priekšnosacījums.

Lielā daļā jaunattīstības valstu nabadzība un slimības ir izraisījušas neizsakāmas ciešanas un radījušas nospiedošas bažas par drošību. Gandrīz 3 miljardi – puse pasaules iedzīvotāju, dzīvo ar mazāk par 2 euro dienā. Katru gadu 45 miljoni mirst no bada un uztura

nepietiekamības. AIDS tagad ir kļuvusi par vienu no postošākajām pandēmijām cilvēces vēsturē un sekmē sabiedrību bojāeju. Jaunas slimības var ātri izplatīties un kļūt par pasaules mēroga apdraudējumu. Āfrika uz dienvidiem no Sahāras tuksneša ir kļuvusi nabadzīgāka, nekā tā bija pirms 10 gadiem. Neveiksmīga ekonomika bieži ir saistīta ar politiskām problēmām un vardarbīgiem konfliktiem.

Drošība ir attīstības priekšnosacījums. Konflikti ne tikai sagrauj infrastruktūru, tostarp sociālo infrastruktūru, bet arī veicina noziedzību, kavē ieguldījumus un dara neiespējamu jebkuru normālu saimniecisku darbību. Dažas valstis un daži reģioni ir ierauti konfliktu, nedrošības un nabadzības virpulī.

Konkurence dabas resursu, īpaši ūdens, izmantošanā, kura nākamajās desmitgadēs saasināsies globālas sasilšanas rezultātā, visticamāk daudzos reģionos radīs papildu nestabilitāti un migrāciju.

Atkarība enerģētikas jomā sagādā Eiropai īpašas bažas. Eiropa ir pasaulē lielākā naftas un gāzes importētāja. Importētās enerģijas daudzums tagad veido apmēram 50 % no enerģijas patēriņa. Tas pieaugs līdz 70 % 2030. gadā. Visvairāk energoresursus importē no Persijas līča valstīm, Krievijas un Ziemeļāfrikas valstīm.

Galvenie apdraudējumi

Liela apmēra agresija pret jebkuru no dalībvalstīm tagad ir neiespējama. Tā vietā Eiropas saskaras ar jauniem apdraudējumiem, kas ir daudzveidīgāki, sliktāk pamanāmi un mazāk prognozējami.

Terorisms: Terorisms apdraud dzīvības; tas sagādā lielas izmaksas; tas tiecas mazināt atklātību un toleranci mūsu sabiedrībā, un rada arvien lielākus stratēģiskus draudus visai Eiropai.

Arvien biežāk teroristu kustības ir labi apgādātas, tām ir elektronisko tīklu saikne, tās ir gatavas pielietot neierobežotu vardarbību, lai izraisītu smagas sekas.

Jaunākais terorisma vilnis savā darbībā ir globāls un saistīts ar vardarbīgu reliģiozu ekstrēmismu. Tam ir sarežģīti cēloņi. Tie aptver modernizācijas ietekmi, kultūras, sociālo un politisko krīzi un ārzemju sabiedrībās dzīvojošo jauniešu atsvešināšanos. Šī parādība ir arī mūsu pašu sabiedrības daļa.

Eiropa šādam terorismam ir gan mērķis, gan bāze. Eiropas valstis ir kļuvušas par mērķi un piedzīvojušas uzbrukumus. *Al Qaeda* grupu loģistikas bāzes ir atklātas Apvienotajā Karalistē, Itālijā, Vācijā, Spānijā un Beļģijā. Nepieciešama ir saskaņota Eiropas rīcība.

Masu iznīcināšanas ieroču izplatīšana ir potenciāli lielākais drauds mūsu drošībai. Starptautisku līgumu režīmi un eksporta kontroles pasākumi ir palēninājuši masu iznīcināšanas ieroču un piegādes sistēmu izplatīšanos. Tomēr mums sākas jauns un bīstams laika posms, kas rada masu iznīcināšanas ieroču izcelsmes iespēju, īpaši Tuvajos Austrumos. Bioloģijas zinātņu

***Pēdējoreiz MII pielietoja
Aum teroristu sekta
1995. gadā Tokijas metro,
izmantojot zarīna gāzi.
Tika nogalināti 12 cilvēki
un vairāki tūkstoši
ievainoti. Divus gadus
pirms tam Aum Tokijas
ielās izsmidzināja
Sibīrijas mēra sporas.***

panākumi var palielināt bioloģisko ieroču spējas tuvākajos gados, uzbrukumi, izmantojot ķīmiskas un radioaktīvas vielas, arī ir vērā ņemama iespēja. Raķešu tehnoloģijas izplatība ir vēl viens nestabilitātes aspekts un varētu radīt Eiropai arvien lielāku apdraudējumu.

Visbiedējošākais scenārijs ir, ka teroristu grupas iegūst masu iznīcināšanas ieročus. Šādā gadījumā neliela grupa varētu radīt tāda mēroga kaitējumu, kādu līdz šim spēja izraisīt tikai valstis un armijas.

Reģionālie konflikti Tādas problēmas kā Kašmiras, Lielo ezeru reģiona un Korejas pussalas problēmas skar Eiropas intereses tieši un netieši, kā tas notiek arī ar mums tuvākiem konfliktiem, vispirms jau Tuvajos Austrumos. Vardarbīgi un "iesaldēti" konflikti, kādi pastāv arī pie mūsu robežām, apdraud reģionālo stabilitāti. Tie iznīcina cilvēku dzīvības un sociālās un fiziskās infrastruktūras, tie apdraud minoritātes, pamatbrīvības un cilvēktiesības. Konflikts var radīt ekstrēmismu, terorismu un valsts disfunkcionalitāti, tas paver iespējas organizētai noziedzībai. Reģionāla nestabilitāte var stimulēt pieprasījumu pēc masu iznīcināšanas ieročiem. Dažreiz vispraktiskākais veids, kā vērsties pret jaunajiem, bieži tik grūti izprotamajiem draudiem, būs risināt senākās reģionālā konflikta radītās problēmas.

Valsts disfunkcionalitāte: Slikta pārvaldība – korupcija, ļaunprātīga varas izmantošana, vājas iestādes un bezatbildība – un civili konflikti saēd valstis no iekšienes. Dažkārt tas ir novedis pie valsts iestāžu sabrukuma. Somālija, Libērija un *Taliban* režīma Afganistāna ir nesenākie vispazīstamākie piemēri. Valsts sabrukums var būt saistīts ar nepārprotamiem draudiem, piemēram, ar organizēto noziedzību vai terorismu. Valsts disfunkcionalitāte ir satraucoša parādība, kas apdraud pasaules mēroga pārvaldību, un tas vairo reģionālu nestabilitāti.

Organizētā noziedzība: Eiropa ir organizētās noziedzības galvenais mērķis. Šim iekšējam mūsu drošības apdraudējumam ir svarīga ārēja dimensija: pārrobežu narkotiku, sieviešu, nelegālu migrantu un ieroču tirdzniecība veido lielu daļu no noziedzīgu grupējumu darbībām. Tā var būt saistīta ar terorismu.

Šādas noziedzīgas darbības bieži ir saistītas ar vājām un disfunkcionālām valstīm. Ieņēmumi no narkotiku tirdzniecības veicina valsts struktūru pavājināšanos vairākās narkotiku ražošanas valstīs.

Ieņēmumi no dārgakmeņu, koksnes un kājnieku ieroču tirdzniecības veicina konfliktus citās pasaules daļās. Visas šīs darbības kaitē gan tiesiskumam, gan pašai sociālai kārtībai. Ekstrēmos gadījumos organizētā noziedzība var gūt virsroku valstī. 90 % no Eiropas heroīna ir cēlušies no magonēm, kas audzētas Afganistānā – valstī, kur ar narkotiku tirdzniecību finansē privātas armijas. Tā vairākumu izplata ar Balkānu noziedzīgā tīkla starpniecību, kurš ir arī atbildīgs par apmēram 200 000 no 700 000 sievietēm, kas cietušas pasaules mēroga cilvēku tirdzniecībā seksuāliem nolūkiem. Jauna organizētās noziedzības dimensija, kurai vērts pievērst vairāk uzmanības, ir pieaugošais pirātisms jūrā.

Aplūkojot šos dažādos elementus kopā – terora akti, ko veic ar maksimālu vardarbības pakāpi, masu iznīcināšanas ieroču pieejamība, organizētā noziedzība, valsts sistēmas pavājināšanās un militāra spēka privatizācija – mēs patiesi varētu saskarties ar ļoti nopietnu apdraudējumu.

II. STRATĒGISKI MĒRĶI

Mēs dzīvojam pasaulē, kas piedāvā labākas izredzes, bet arī lielāku apdraudējumu, kā līdz šim pieredzēts. Nākotne daļēji būs atkarīga no mūsu darbības. Mums ir gan jādoma globāli, gan jāīstojas uz vietas. Lai sargātu savu drošību un veicinātu savas vērtības, ES ir trīs stratēģiski mērķi:

Vērsties pret apdraudējumu

Eiropas Savienība ir bijusi aktīva, vērstoties pret trim galvenajiem draudiem.

- Pēc 11. septembra notikumiem tā reaģēja ar pasākumiem, kas aptver Eiropas apcietināšanas ordera pieņemšanu, pasākumus pret terorisma finansējumu un nolīgumu ar ASV par savstarpēju tiesisku palīdzību. ES turpina attīstīt sadarbību šajā jomā un uzlabot savu aizsardzību.
- Jau daudzus gadus tā ir īstenojusi politiku, kas vērsta pret masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu. Eiropas Savienība tagad ir vienojusies par turpmāku rīcības programmu, kurā paredzēti pasākumi Starptautiskās Atomenerģijas aģentūras stiprināšanai, pasākumi eksporta kontroļu pastiprināšanai un pasākumi pret nelegāliem sūtījumiem un nelikumīgu piegādi. ES ir apņēmusies panākt daudzpusēju līgumu režīmu vispārēju ievērošanu, kā arī stiprināt līgumus un to pārbaudes noteikumus.
- Eiropas Savienība un dalībvalstis ir iesaistījušās, lai palīdzētu risināt reģionālus konfliktus un lai atkal nostabilizētu disfunkcionālas valstis, tostarp valstis Balkānos, Afganistānu un KDR. Atjaunot labu pārvaldību Balkānos, veicināt demokrātiju un padarīt attiecīgās iestādes spējīgas cīņai pret organizēto noziedzību – ir viens no efektīvākajiem veidiem kā vērsties pret organizēto noziedzību Eiropas Savienībā.

Globalizācijas laikmetā draudi tālumā var attiekties uz mums tādā pašā mērā, kā tie, kas ir tuvumā. Ar kodolieročiem saistītas darbības Ziemeļkorejā, ar kodolieročiem saistīts apdraudējums Dienvidāzijā un masu iznīcināšanas ieroču izplatīšana Tuvajos Austrumos – tas viss attiecas arī uz Eiropu.

Globalizācijas laikmetā draudi tālumā var attiekties uz mums tādā pašā mērā, kā tie, kas ir tuvumā. Pirmā aizsardzības līnija bieži vien būs ārpus mūsu robežām.

Jaunie draudi ir dinamiski...

Sākt konfliktu un apdraudējuma novēršanu nekad nav par agru.

Teroristi un noziedznieki tagad var darboties pasaules mērogā: viņu darbība Vidusāzijā vai Dienvidaustrumāzijā var apdraudēt Eiropas valstis un to iedzīvotājus. Vienlaikus globālā saziņa uzlabo Eiropas izpratni par reģionāliem konfliktiem vai humānām traģēdijām visur pasaulē.

Mūsu tradicionālā paš aizsargāšanās koncepcija, tostarp arī Aukstais karš, pamatojās uz iebrukuma draudiem. Attiecībā uz jaunajiem draudiem pirmās aizsardzības līnija bieži būs ārpus mūsu robežām. Jaunie draudi ir dinamiski. Masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas apdraudējums pieaug ar katru brīdi, atstāti savā ziņā, teroristu tīkli kļūs arvien bīstamāki. Valsts disfunkcionalitāte un organizētā noziedzība, ja pret tām izturas nevērīgi, paplašinās – kā mēs to jau pieredzējām Rietumāfrikā. Tas nozīmē, ka mums būtu jābūt rīcības gatavībā, pirms krīze ir iestājusies. Sākt konfliktu un draudu novēršanu nekad nav par agru.

Pretstatā milzīgajiem, manāmajiem draudiem Aukstā kara laikā, jaunie draudi nav tikai militāri, un pret tiem nevar vērsties tikai ar militāriem līdzekļiem. Katram ir vajadzīgs dažādu instrumentu kopums. Masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu var paturēt ar eksporta kontroļu palīdzību, un pret to var vērsties ar politiska, saimnieciska un cita vieda spiediena izdarīšanu, līdztekus risinot tai pamatā esošos politiskos cēloņus. Terorisma jautājuma risinājumam var būt vajadzīgi izlūkošanas, policijas, tiesas, militāri un citi līdzekļi. Disfunkcionālās valstīs var būt vajadzīgi militāri līdzekļi, lai atjaunotu kārtību, humanitāri līdzekļi, lai vērstos pret pašu krīzes situāciju. Reģionāliem konfliktiem vajadzīgi politiski risinājumi, bet militāri līdzekļi un efektīva policijas darbība var būt vajadzīga pēckonflikta stadijā. Ekonomikas instrumenti veicina atjaunošanu, un krīzes pārvarēšanas civilie pasākumi palīdz atjaunot civiliedzīvotāju veidotu valdību. Eiropas Savienība ir īpaši labi sagatavojusies risināt šādas sarežģītas situācijas.

Drošības panākšanas mūsu kaimiņvalstīs

Pat globalizācijas laikmetā ir svarīga ģeogrāfija. Eiropas interesēs ir, lai valstīs pie mūsu robežām

***Paplašināšanās nedrīkstētu
radīt jaunas robežšķirtnes
Eiropā.
Arābu un izraēliešu konflikta
risinājums ir Eiropas
stratēģiska prioritāte.***

būtu laba pārvalde. Kaimiņvalstis, kas ir iesaistītas vardarbīgos konfliktos, vājas valstis, kurās plaukst organizētā noziedzība, disfunkcionālas sabiedrības vai pēkšņs iedzīvotāju skaita pieaugums attiecīgajā valstī – viss tas rada problēmas Eiropai.

To valstu, kas pievienojas, integrācija uzlabo mūsu drošību, bet tās arī pietuvina ES nemierīgiem apgabaliem. Mūsu uzdevums ir veicināt labi pārvaldītu valstu loku Eiropas Savienības austrumos un gar Vidusjūru, ar šā reģiona valstīm mums ir ciešas attiecības un sadarbība.

Labākais piemērs tam, cik tas ir nozīmīgi, ir Balkāni. Ar mūsu, ASV, Krievijas, NATO un citu starptautisku partneru saskaņotiem centieniem ir panākts, ka reģiona stabilitātei vairs nedraud nopietna konflikta uzliesmojums. Mūsu ārpolitikas ticamība ir atkarīga no mūsu panākumu konsolidācijas šajā jomā. Eiropas perspektīva ir gan stratēģisks mērķis, gan reformu stimuls.

Tas, ka paplašināšanās radītu jaunas robežšķirtnes Eiropā, nav mūsu interesēs. Mums jāpaplašina ekonomiskās un politiskās sadarbības ieguvumi līdz mūsu kaimiņvalstīm austrumos, risinot politiskās problēmas šajās valstīs. Mums būtu tagad vairāk un aktīvāk jāinteresējas par problēmām Dienvidkaukāzā, kas arī drīzumā kļūs par kaimiņreģionu.

Arābu un izraēliešu konflikta risinājums ir Eiropas stratēģiska prioritāte. Bez tā nav daudz izredžu atrisināt citas problēmas Tuvajos Austrumos. Eiropas Savienībai jāturpina iesaistīties, un tai jābūt gatavai piešķirt līdzekļus, līdz problēma būs atrisināta. Divu valstu risinājums, kuru Eiropa ir jau ilgi atbalstījusi, tagad ir vispārpieņemts. Tā īstenošanai būs vajadzīgi Eiropas Savienības, ASV, ANO un Krievijas, kā arī reģiona valstu vienoti centieni un sadarbība, bet pirmkārt – pašu izraēliešu un palestīniešu centieni.

Vidusjūras reģions kopumā turpina saskarties ar nopietnām problēmām – ekonomikas stagnācija, nemieri sabiedrībā un neatrisināti konflikti. Eiropas Savienības interesēs ir nepārtraukta attiecību uzturēšana ar Vidusjūras reģiona partneriem, uz Barselonas procesa pamatiem efektīvāk sadarbojoties ekonomikas, drošības un kultūras jomās. Būtu jāapsver arī attiecību paplašināšana ar arābu valstīm.

1. STARPTAUTISKĀ KĀRTĪBA, KAS BALSTĪTA UZ EFEKTĪVU DAUDZPUSĒJU SADARBĪBU

Pastāvot pasaules mēroga draudiem, pasaules mēroga tirgiem un pasaules mēroga masu informācijas līdzekļiem, mūsu drošība un pārticība kļūst aizvien atkarīgāka no efektīvas daudzpusējas sadarbības sistēmas. Mūsu mērķis ir panākt stiprākas starptautiskās sabiedrības attīstību, tādas starptautiskas iestādes, kas darbojas labi, un likumos balstītu starptautisku kārtību.

Mēs esam apņēmušies atbalstīt un attīstīt starptautiskās tiesības. Starptautisko attiecību sistēmas pamats ir Apvienoto Nāciju Organizācijas statūti. Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības Padomes galvenais pienākums ir saglabāt starptautisko mieru un drošību. Viena no Eiropas prioritātēm ir stiprināt ANO, nodrošināt tās spējas pildīt uzticētos pienākumus un efektīvi darboties.

***Mūsu drošība un labklājība
arvien vairāk ir atkarīgas no
efektīvas daudzpusējas
sistēmas.
Mēs esam apņēmušies atbalstīt
un attīstīt starptautiskās
tiesības.
Starptautisko attiecību
sistēmas pamats ir Apvienoto
Nāciju Organizācijas statūti.***

Mēs vēlamies, lai starptautiskas organizācijas, režīmi un līgumi būtu efektīvi cīņā pret starptautiskā miera un drošības apdraudējumu, un tādējādi tiem ir jābūt gataviem rīkoties, ja ir pārkāpti to noteikumi.

Galveno starptautiskās sistēmas organizāciju, piemēram, Pasaules tirdzniecības organizācijas (PTO) un starptautisko finanšu organizāciju dalībnieku skaits ir palielinājies. Ķīna ir pievienojusies PTO un Krievija risina iestāšanās sarunas. Mūsu mērķim vajadzētu būt palielināt šādu organizāciju dalībnieku skaitu, vienlaikus saglabājot to augstos standartus.

Viens no starptautiskās sistēmas pamatelementiem ir transatlantiskās attiecības. Tas ir ne tikai mūsu abpusējās interesēs, bet arī tādēļ, lai stiprinātu visu starptautisko kopienu. NATO ir svarīga šo attiecību izpausme.

Arī reģionālas organizācijas stiprina pasaules mēroga pārvaldību. Eiropas Savienībai īpaši nozīmīgi ir EDSO un Eiropas Padomes spēks un efektivitāte. Citas reģionālas organizācijas, piemēram, ASEAN, MERCOSUR un Āfrikas Savienība, dod svarīgu ieguldījumu sakārtotākā pasaulē.

Likumos balstītas starptautiskas kārtības priekšnosacījums ir izvērst tiesības, reaģējot uz tādām norisēm kā masu iznīcināšanas ieroču izplatīšana, terorisms un globālā sasilšana. Mēs esam ieinteresēti turpināt attīstīt tādas pastāvošas organizācijas kā Pasaules tirdzniecības organizācija un atbalstīt tādas jaunas organizācijas kā Starptautiskā krimināltiesa. Mūsu pieredze Eiropā liecina, ka lielāku drošību var panākt ar uzticības veidošanu un ieroču kontroles režīmiem. Šādi instrumenti var sniegt arī svarīgu ieguldījumu mūsu kaimiņvalstu un attālāku valstu drošībā un stabilitātē.

Starptautiskās sabiedrības kvalitāte atkarīga no valdību kvalitātes, kas ir tās pamatā. Vislabākā drošas pasaules aizsardzība ir demokrātiskas valstis ar labu pārvaldību. Vislabāk starptautisko kārtību var stiprināt, izplatot labu pārvaldību, atbalstot sociālas un politiskas reformas, cīnoties pret korupciju un ļaunprātīgu varas izmantošanu, izveidojot tiesiskumu un aizsargājot cilvēktiesības.

Tirdzniecības un attīstības politika var būt iedarbīgs līdzeklis, lai veicinātu reformas. Kā pasaulē lielākajai oficiālas palīdzības sniedzējai un pasaulē lielākajai tirdzniecības dalībnieci Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm ir labas izredzes virzībā uz šo mērķi.

Ar palīdzības programmām, nosacījumiem un mērķtiecīgiem tirdzniecības pasākumiem veicināt labāku pārvaldību – tā vēl arvien ir svarīga mūsu politikas iezīme, kura mums vēl būtu jāpastiprina. Pasaule, kurā ir taisnīgums un iespējas katram, kļūs Eiropas Savienībai un tās pilsoņiem vēl drošāka.

Vairākas valstis ir sevi nostādījušas ārpus starptautiskās sabiedrības. Dažas ir vēlējušās norobežoties, citas nemitīgi pārkāpj starptautiskas normas. Būtu vēlams, lai šīs valstis atkal pievienotos starptautiskai kopienai, un ES vajadzētu būt gatavai sniegt palīdzību. Tām, kas negrib to darīt, būtu jāsaprot, ka nekas nenāk par velti, tostarp attiecības ar Eiropas Savienību.

2. III. IETEKME UZ EIROPAS POLITIKU

Eiropas Savienība ir guvusi panākumus, veidojot saskaņotu ārpolitiku un efektīvu krīžu pārvārēšanu. Mūsu rīcībā ir instrumenti, kurus var efektīvi izmantot, kā to parādījām Balkānos un ārpus tiem. Tomēr, lai mēs dotu ieguldījumu, kas atbilst mūsu potenciālam, mums jābūt aktīvākiem, konsekventākiem un spējīgākiem. Un mums jāsadarbojas ar citiem.

Mums jāizveido stratēģijas veids, kas veicinātu laicīgu, ātru un, ja nepieciešams, spēcīgu intervenci.

Aktīvāk sasniegt mūsu stratēģiskos mērķus. Tas attiecas uz visu mūsu rīcībā esošo instrumentu klāstu krīžu pārvārēšanai un konfliktu novēršanai, tostarp uz politiskām, diplomātiskām, militārām un civilām, tirdzniecības un attīstības darbībām. Lai vērstos pret jaunajiem dinamiskajiem draudiem, ir vajadzīga aktīva politika. Mums jāizveido stratēģijas veids, kas veicinātu laicīgu, ātru un, ja nepieciešams, spēcīgu intervenci.

Kā 25 dalībvalstu savienībai, kas iztērē vairāk nekā 160 miljardus euro aizsardzībai, mums būtu jāspēj veikt vairākas operācijas vienlaicīgi. Mēs varētu radīt īpašu pievienoto vērtību, izstrādājot operācijas, kurās iesaistīti gan militāri, gan civili spēki.

ES būtu jāatbalsta Apvienoto Nāciju Organizācija, jo tā reagē uz draudiem starptautiskajam mieram un drošībai. ES ir apņēmusies pastiprināt sadarbību ar ANO, lai palīdzētu valstīm izkļūt no konfliktiem, un uzlabot atbalstu Apvienoto Nāciju Organizācijai īstermiņa krīžu pārvārēšanas apstākļos.

Mums jābūt spējīgiem rīkoties, pirms stāvoklis valstīs ap mums pasliktinās, kad ir atklātas masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas pazīmes un pirms ir radies ārkārtas stāvoklis humanitārajā jomā. Preventīva iesaistīšanās var ļaut izvairīties no nopietnākām problēmām nākotnē. Eiropas Savienība, uzņemoties lielāku atbildību un kļūstot aktīvāka, būs viena no tām, kas gūs lielāku politisku ietekmi.

Spējīgāka Spējīgāka Eiropas ir pavisam tuvu, lai arī būs vajadzīgs laiks, lai pilnībā īstenotu visu mūsu potenciālu. Pašreizējās darbības, proti, aizsardzības aģentūras izveide, norit pareizā virzienā.

Mūsu militārie spēki jāpārveido par elastīgākiem un mobilākiem spēkiem, jārada to spēja vērsties pret jaunajiem draudiem, jārod vairāk resursu aizsardzībai un resursi jāizmanto efektīvāk.

Sistemātiska apvienotu un kopīgu līdzekļu izmantošana samazinātu dublēšanos, papildu izdevumus un vidējā termiņā uzlabotu spējas.

Gandrīz katrā lielas intervences gadījumā efektīvai militārai darbībai sekoja haoss civiliedzīvotāju vidū. Mums vajadzīgs lielāks spēks, lai krīzes situācijā un pēc tās liktu lietā visus civiltos resursus.

Lielākas diplomātiskās spējas: mums vajadzīga sistēma, kurā dalībvalstu resursi ir apvienoti ar ES iestāžu resursiem. Risinot problēmas, kas ir attālākas un svešākas, ir vajadzīga labāka izpratne un saziņa.

Kopējā apdraudējuma novērtējumi veido vislabāko pamatu kopējai rīcībai. Tam vajadzīga ir izlūkdatu apmaiņa dalībvalstu starpā un ar partneriem.

Tā kā mēs palielinām spējas dažādās jomās, mums būtu jāpadomā par plašāku misiju klāstu. Tas varētu aptvert arī kopējas atbrūošanas operācijas, atbalstu trešām valstīm terorisma apkarošanā un drošības sektora reformēšanā. Pēdējā minētā būtu daļa no plašākās iestāžu izveides jomas.

ES un NATO pastāvīgās vienošanās, īpaši *Berlin Plus*, uzlabo ES operacionālās spējas un veido pamatu abu organizāciju stratēģiskām partnerattiecībām krīžu pārvarēšanas jomā. Tas ataino mūsu kopēju apņemšanos risināt jaunā gadsimta problēmas.

Saskaņotāka Kopējās ārpolitikas un drošības politikas un Eiropas drošības un aizsardzības politikas būtība ir tas, ka, rīkojoties kopīgi, mēs esam stiprāki. Pēdējo gadu laikā mēs esam izveidojušo virkni dažādu instrumentu—katram no tiem ir sava struktūra un jēga.

Šodienas uzdevums ir apvienot dažādos instrumentus un līdzekļus: Eiropas Savienības palīdzības programmas un Eiropas Attīstības fondu, dalībvalstu militārās un civilās spējas un citus instrumentus. Katrs no tiem var ietekmēt mūsu un trešo valstu drošību. Drošība ir pirmais attīstības priekšnosacījums.

Diplomātiskajos centienos, attīstības, tirdzniecības un vides politikā būtu jāvadās pēc tā paša plāna. Krīzes situācijā vadības vienotība ir neaizvietoājama.

Cīņā pret terorismu un organizēto noziedzību būtiski ir labāk koordinēt ārējās darbības un tieslietu un iekšlietu politiku.

Vairāk jāaskaņo ir ne tikai ES instrumenti, bet arī visas atsevišķu dalībvalstu ārējās darbības kopumā.

Saskaņota politika ir vajadzīga arī reģionāli, īpaši risinot konfliktu. Reti kad problēmas var atrisināt, balstoties tikai uz vienu valsti vai neizmatojot reģionāli atbalstu, kā to dažādā veidā rāda pieredze gan Balkānos, gan Rietumāfrikā.

Sadarbība ar partneriem. Ir tikai dažas problēmas, ja tādas vispār ir, kuras varam atrisināt vieni. Minētie draudi ir kopēji draudi mums un visiem mūsu ciešākajiem partneriem. Starptautiska sadarbība ir nepieciešamība. Mums jāsasniedz mūsu mērķi gan ar daudzpusēju sadarbību starptautiskās organizācijās, gan veidojot partnerattiecības ar galvenajiem dalībniekiem.

Rīkojoties kopīgi, Eiropas Savienība un Amerikas Savienotās Valstis var kļūt par ārkārtīgu spēku, lai veicinātu labo pasaulē.

Transatlantiskās attiecības ir neaizstājamas. Rīkojoties kopīgi, Eiropas Savienība un Amerikas Savienotās Valstis var kļūt par ārkārtīgu spēku, lai veicinātu labo pasaulē. Mūsu mērķim vajadzētu būt efektīvām un līdzsvarotām partnerattiecībām ar ASV. Tas ir papildu iemesls Eiropas Savienībai turpināt pilnveidot savas spējas un uzlabot saskaņu.

Mums būtu jāturpina veidot ciešākas attiecības ar Krieviju, kas ir svarīgs faktors mūsu drošībai un labklājībai. Kopējo vērtību ievērošana pastiprinās virzību uz stratēģiskām partnerattiecībām.

Mūsu vēsturiskās, ģeogrāfiskās un kultūras saiknes vieno mūs ar visām pasaules daļām: ar mūsu kaimiņvalstīm Tuvajos Austrumos, mūsu partnervalstīm Āfrikā, Latīņamerikā un Āzijā. Šīs attiecības ir svarīgs līdzeklis, uz ko balstīties. Mums īpaši būtu jācenšas attīstīt stratēģiskas partnerattiecības ar Japānu, Ķīnu, Kanādu un Indiju, kā arī ar tiem, kam ir ar mums kopīgi mērķi un vērtības un kas ir gatavi to atbalstam rīkoties

Secinājums

Šī ir pasaule ar jaunām briesmām, bet arī ar jaunām iespējām. Eiropas Savienībai ir vajadzīgās spējas, lai dotu svarīgu ieguldījumu gan vēršoties pret draudiem, gan palīdzot izmantot iespējas. Aktīvai un spējīgai Eiropas Savienībai varētu būt pasaules mēroga ietekme. Tā rīkojoties, tā dotu ieguldījumu efektīvākā daudzpusējā sistēmā, kas ļautu virzīties uz taisnīgākas, drošākas un vienotākas pasaules izveidi.